

Project No. 11-01

VIRUSZIEKTEN

Vergelingsziektewaarschuwingsdienst

Projectleider: J.D.A. Wevers

1. Inleiding

Vergelingsziekte komt elk jaar in verschillende gebieden en in verschillende mate voor. Zonder vergelingsziektewaarschuwingsdienst zouden veel bietentelers volgens de kalender chemische maatregelen treffen vanaf een moment dat normaal een eerste infectie zou kunnen plaatsvinden. Door een waarschuwingsdienst worden bestrijdingsmaatregelen alleen dan getroffen wanneer deze op basis van de populatieopbouw ook werkelijk nodig zijn.

Het IRS verzorgt naast de tellingen ook de organisatie en de administratie van de vergelingsziektewaarschuwingsdienst.

2. Werkwijze

a. In de winter en in het vroege voorjaar wordt de ontwikkeling van de populatie virusoverdragende bladluizen op winterwaarden en op onkruiden en gewassen in het vrije veld gevolgd. Zonodig worden in de winter en in het voorjaar ook bladluisherkenningcursussen gegeven aan personen die in het kader van de waarschuwingsdienst bladluizen willen gaan tellen.

b. Van medio mei tot in juli voert het IRS tellingen uit ter determinatie van het aantal virusoverdragende luizen in het totaal aantal bladluizen.

Op basis van het aantal groene bladluizen, dat door medewerkers van het IRS geteld is, wordt nagegaan of de waarschuwingsnorm per gebied wordt overschreden.

Indien dat het geval is, wordt de telers in het betreffende gebied een advies gegeven om hun perceel te controleren en zo nodig een bespuiting uit te voeren.

Worden problemen gezien bij de bestrijding, dan

worden bladluismonsters naar IACR Broom's Barn (UK) gestuurd voor onderzoek naar mogelijk ontstane resistentie tegen bepaalde bestrijdingsmiddelen.

c. In de herfst wordt bij een reëel aanwezige mate van aantasting via de vergelingsziekte-enquête inzicht verkregen in de verspreiding van het vergelingsvirus over de verschillende gebieden van ons land.

3. Resultaten

a. Aangezien de overwintering in 1999-2000 van virusoverdragende luizen zeer beperkt was, waarschijnlijk veroorzaakt door het natte weer, en bovendien in het gewas van 1999 weinig virus aanwezig was, is pas op 3 mei met de tellingen begonnen. In de winter zijn geen bladluisherkenningcursussen gegeven.

b. Vanaf 3 mei tot 4 juli is door het IRS wekelijks op 10 percelen geteld. Op geen van deze percelen was Gaucho-pillenzaad of Temik gebruikt.

De eerste virusoverdragende luizen zijn gevonden op 9 mei. De gehanteerde werkwijze heeft ertoe geleid dat in 2000 voor percelen waarop geen Gaucho of Temik was toegepast, op 15 juni een waarschuwing is uitgegaan voor: West Zeeuws-Vlaanderen, Walcheren, Noord-Beveland en Schouwen. Deze waarschuwing is bevestigd op 21 juni. In de periode van 3 mei tot 5 juli zijn over de bladluissituatie in totaal acht bladluisberichten verzonden naar de pers en op internet geplaatst.

c. In de loop van de zomer en herfst van 2000 kon zeer sporadisch vergelingsziekte in de suikerbieten worden waargenomen. Op percelen, waar op een biologische of ecologische wijze bieten zijn geteeld, was dit minder dan in voorgaande jaren. Er is afgezien van het houden van een uitgebreide enquête.